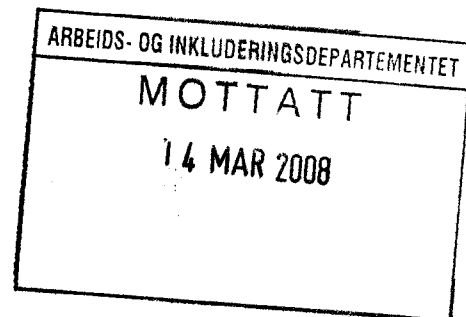




DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT



Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200705584

Vår ref
200706497-/BMO

Dato
13.03.2008

Høring Forslag til endring i arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid for arbeidstakere med særlig uavhengig stilling

Det vises til høringsbrev av 20. desember 2007 der det blir foreslått at ansatte i særlig uavhengig stilling i utgangspunktet skal omfattes av arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven .

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at forskere, samt ansatte i vitenskapelige stillinger ved universiteter og høyskoler som har en stor andel av arbeidstiden avsatt til FOU-arbeid (forsknings- og utviklingsarbeid, herunder kunstnerisk utviklingsarbeid m.m), kommer inn under betegnelsen "særlig uavhengig stilling".

Nedenfor er begrepet "forskere" brukt, men det samme gjelder for kunstnere ansatt i vitenskapelige stillinger.

Forskere har en fri og uavhengig stilling, og de kan i stor grad selv styre når arbeidstoppene må tas. En stor del av arbeidet er skapende egenaktivitet som skjer på personlig initiativ og av egen interesse. Tidsbruken i arbeidsprosessen kan vanskelig kontrolleres av overordnede. Å føre denne gruppen inn under arbeidstidskapittelet i arbeidsmiljøloven med blant annet krav til registrering av arbeidstiden, jf. arbeidsmiljøloven § 10-7, vil kunne oppleves som unødig kompliserende og byråkratisk.

Etter arbeidsmiljøloven § 10-6 (2) regnes arbeid utover lovens grenser for arbeidstid som overtid. Overtid pålegges av arbeidsgiver. Forskningspersonale og kunstnere i tilsvarende stillinger ved universiteter og høyskoler arbeider i stor utstrekning selvstendig og uavhengig. Det vil ofte ikke være mulig for arbeidsgiver å kontrollere

om de har behov for overtid. Det samme vil gjelde arbeidstakere ansatt i stillinger der hovedhensikten med ansettelsen er å sikre arbeidstakerens egenkvalifisering, dette kan f.eks. gjelde stipendiaters arbeid med egen doktorgrad eller ansatte i postdoktorstillinger som er ansatt for å sikre egen kompetanseheving. Arbeidstaker som er omfattet av arbeidstidsbestemmelsene kan ikke selv velge å arbeide utover normal arbeidstid, og vil altså være avhengig av at arbeidsgiver eventuelt pålegger overtidsarbeid. Dette vil kunne slå uheldig ut f.eks. ved avslutningen av doktorgradsarbeider.

Kunnskapsdepartementet ønsker primært at ansatte i "særlig uavhengig stilling" fortsatt skal være unntatt fra arbeidstidskapittelet med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd.

Hvis det blir besluttet at arbeidstakere med særlig uavhengig stilling skal omfattes av arbeidstidsbestemmelsene, antar vi at lovteksten alternativ 2 bør velges. Vi vil imidlertid peke på følgende:

Adgangen til å avtale unntak


For de store universitetene og høyskolene vil det være vanskelig for arbeidsgiver å inngå avtale om unntak fra arbeidstidsreglene med den enkelte arbeidstaker. I tillegg til å inngå individuell skriftlig avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver om unntak fra de arbeidstidsbestemmelsene som gjelder, bør det åpnes adgang til å inngå lokale tariffavtaler. Det forutsettes at slike tariffavtaler kan fravikes ved individuell skriftlig avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Overgangsordninger

Når det gjelder de avtaler som allerede foreligger, er det rimelig at det fastsettes en overgangsordning. Vi er av den oppfatning at overgangsordningen bør være slik at endringer ikke skal ha virkning for allerede inngåtte arbeidsavtaler før etter et visst antall år.

Vi savner for øvrig vurderinger av økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

Med hilsen


Anne Grøholt (e.f.)
avdelingsdirektør


Bodil Marie Olsen
seniorrådgiver